

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

167. szám.

Pest, september 26. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hírlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest, september 26.

De már az mégis alávaló gyalázat, a mi velünk történik.

Bécsből hideg lelketlenséggel visszautasítottunk, haza jövünk, körül nézünk, magunkat kétségbeesünk, aztán neki rugtatunk, s kutyafuttában összehajlítunk egy kis magyarmiskás hadsereget, s most összeütjük bokánkat.

Mind ez jól van eddig.

Azonban mi történik, ama kérlelhetlenül kevély és önző schönbruni udvar, hallván a dolgok mibenlétét, értesülvén hirtelenül összeszedett seregünk állapotáról, eltávtván száját arra, hogy a magyar katonaság a hazáját el nem hagyta, ez önző dynastia rögtön meghunyászkodik, fanyar kevély ajkára visszacsalsa kétszínű mosolyait, s barátságot színlelve, fekete köpenye alól kihúzza vázkezeit, s békéről beszél.

Alászolgája! alászolgája. . .

Magyarok, mondjátok meg, nem így tesznek-e veletek háromszáz esztendő óta!

Ha ennyi lecke után nem tanultatok, s most gyáván fogjátok magatokat viselni, úgy inkább ohajtom, hogy e haza egy éjjel egész határában süllyedjen el, legyen helyette kénköves párával egy új: Mare mortuum.

Béke? Alkudozás? Miért, mi alapon? Nekünk egy általában semmi ollyas viszonyunk nincsen, mellyet kiegyenliteni kellene.

Austria a horvátokkal berontatott hozzánk raboltatni magán birtokot, raboltatni nemzeti joga-

kat. A rabló csoport meg van akadva, s Austria kilép, mint alkudozó fél. . .

Soha senki még illy szemtelenül a világ historia komoly igazsága előtt nem mert illy megvetendő játékot üzni.

Hanem az, ki merész volt a kockát elvetni, ám emelje fel, s készen legyen elviselni a veszteséget.

Magyarok, szép ifju nemzet, ne engedj magadból csúfot üzni.

Tekintsünk hadseregünk ragyogó soraira, tekintsünk azon fiatal heves csapatokra, mellyek az ország minden vidékeiről, mint villámhozó fergetegek egybegyülekeznek s eliprání készek ama nyomorult tömegeket, mellyet a sárga-fekete absolutismus egy szabad nemzet lerombolására e szép hazába beküldött.

Tekintsünk körül s szálljon lelkünkbe komolyság, férfiaság és önértzet.

Ne alkudozásról legyen a szó, nemzetem, hanem, mint Kossuth mondta — számolnunk kell!

Jellacsich e haza földéről csak megveretve menjen vissza, vagy pedig megbánva léptét, minden tett károkért tökéletes elégtételt nyújtson, mert a vért utoljára is senki sem szomjazza, s az elcsábított becsületes horvát népet mindenki inkább szánja, mint haragszik rájuk.

Követelnünk kell, hogy V. Ferdinánd lejjön Budára, mert a milliók nem bizhatnak abban, hogy e jelen szerencsére kifütyültetés között csak az első felvonásig játszatott drama egy más alkalommal egy sereg claqueur segítségével jobb sikerrel adassék.

Ki kell ragadnunk a királyt azon áruló kezekből, kik nem irtóztak ezen országot szabadsági menyegzőjének első hajnalán vészlármaival ragadni ki a boldogságból, s e földet dulások, rablások s fertőzet tanyájává tenni.

Ülés a képviselők házában

septemb. 26. reg. 11 órakor.

Az ülésben egy furcsa dolog került szónyegre.

Nyári Pál a szószékre lép s előadja miképen tudomása szerint Jellacsich seregéből sikerült egy egész rakás, mind mondják vagy három száza menő leveleket elfoglalni.

Uczezu neki rohant e hirre a háznak egyik része, s rettenetesen kíváncsi levén mi minden féle lehet azokban a levelekben, és azt mondta magában és fenszóval is. — Hogyan mért ne tudók meg azt mi, hogy mi lehet azokban, hiszem

mi a nemzet képviselői vagyunk, nekünk csak azt kell mondanunk a ministernek, ide vele a papírosokkal, a ház asztalára azzal a correspondentiával, és meg van, a leveleket egy kosárból az úgy is árván maradt ministeri asztalokra letöltik, a képviselők oda rohannak, tördelik a pecsétet, s lesz borzasztó felfedezése a titkoknak, mellyek következtében Jellacsich minden hadterve a legutolsó részletig fel lesz fedezve, s egy pár compromittált reactionarius még ma estére akasztófára juthat!

A mérsékeltbb emberek ezen követelésekre azt felelik, hogy az illyen ajtóstul együtt berohanó eljárás nem ér egy fakovát sem, hadd nyitogassa ki otthon a leveleket úgy ágyban fekvé saját országos független és felelős kezeivel maga Batthyáni, úgy sincs más dolga.

És ha kinyitotta, terjessze elő a hattagu kis választmányának, melly ha azokat átvisgálta, a levelekből azokat, mellyeket szükségesnek vél terjessze elő, mellyek pedig a kora felfedezés miatt a dolgokat csak jobban bonyolítják, vagy ne tán az ott érdeklettek jó korán figyelmeztetve volnának arra, mihez tartsák magokat, mindezek elkerülése végett, rejtené el a minister elnök valamellyik mahagoni fából készült asztalfiókjába.

A kíváncsiak serge azonban ezzel nem elégedett meg.

Nem hiányzottak ollyanok is, kik a háromszáz levél között egy pár szerelmes levelkét is gyánitanak lézengni.

Szerették volna kipostamesterkedni, nem szerelmes Jellachich, uram a tizenkilencedik század ezen Svatoplúkja, a camarilla valamellyik főfő rendű tagnéjába. És a többi.

Mindezen sürgetések ellenére szavazás nélkül a kérdés úgy dőlt el, miként az szokás, minden komoly parlamentben.

Délután a hattagból álló választmány, mellyről olvasóink tudják, hogy arra van kinevezve, hogy a ház megbizásából a határtalan s egy hangu bizodalomnál fogva megmarasztott Batthyáni minister hadkörüli intézkedései felett örködjék, e választmány össze fog ülni s ha lehet még ma estére referalni fog a háznak. —

Nyári Pál beszédéből azt lehetett kivenni, hogy ő e levelekbe már bele kukkantgatott volna.

A többi között azt állítja a szó-székből, hogy egy levél Latour osztrák hadügyministerhez volna intézve, mellyben Jellachich emlékezteti a bécsi ministert, hogy váltaná be már valahára szavát s küldené el a mit ígért, az ágyúkat, golyókat löport, s más afféléket.

Valahára, valahára.

Az igaz eddig a kis kutya is tudta, hogy

Jellasics szoros czimboraságban van az osztrák ministeriummal, hanem az volt az ördög-ség, hogy kezünkben egy mak hetes nagyságu oklevél sem volt, mellyel előrukkolhattunk volna.

Istennek hála van most elég, s az osztrák parlament többségétől, melly különbözőleg a schönbrunni camarilla nyilvános szemtelenségét még sem hagynd homlokára süttetni, elvárjuk, hogy azon személyeket, mellyek e levelezések folytán compromittalva lesznek, legyenek azok bármily ranguak, azonnal közkereset alá fog vétetni.

Ezt reméljük, sőt mint Bécsben jártunkkor hallottuk, a kereset elrendelés egy ilyenféle eventualításra már meg is ígértetett.

A dolog tehát úgy áll, hogy az osztrák ministerium még folyvást tiszta kezét affectál, s Latour, ki Bécsben katonai, s polgári becsületére állítá, hogy a ministerium, és a horvát pártütés között semmi összeköttetés nincsen, ugyancsak keményen fel fog sülni.

A levelek közt azt mondják, hogy egy helyen Jellasics egy bizonyos királyi manifestum kiadatását is sürgetné.

E manifestum bizonyára az lesz, mellyről egy idő óta mindenféle beszélgetnek.

E manifestumban a király azt proclamálná, hogy a bánhoz irt, és ismeretessé lett következtében a sorkatonaság szoros köteletségének tartsa Jellasics előnyomulását elősegélni, s hogy mindazok, kik Jellasics ellen harcolni merészlenének, felségárulóknak fognának tekintetni, mert a király jót akar, a király a nép boldogságát akarja eszközölni, s hogy a király e szándékában csak a magyar ministerium, a földesurak és honorátorok akadályozzák.

!!!....

Három felkiáltó jelt tettünk ide, mert mi, kik különben sem vagyunk bőviben a phrasis csinálásoknak, illy alávalóság méltó qualificatiójára illendő szavakat hasztalan keresnénk szerény szótárunkban.

Ime... így bännak velünk Schönbrunban.

A camarilla, csak hogy az absolutismust visszahozza nem undorodott volna azután, hogy a királyt szöszegővé tette, a király iránt még fenmaradt utolsó sugarat is a pietásnak így prostitualni.

Iszonyatos, iszonyatos.

Azért magyar nép! láss utána, tekintsd meg kivel van ügyed. És intézkedjél úgy, hogy ten dolgaiban magad határozhass, mert ha még egyszer az osztrák kormány kezébe jutsz, akkor ugyan megvert mind a három Krisztus.

Mindenki feszülten várja a kifejlendő történeteket.

Az igazságnak rettentő hatalma van, s ha a legocsmányabb árulást kitesszük a napfényre, minden becsületes ember elfordul onnan.

Jól értesülten mondhatjuk, hogy igen sok katonai tiszték akkor pártoltak a magyar ügyhöz, midőn a királynak Jellasicshoz irt botrányos levele nap fényre jött.

Mi szívünkben sajnáljuk Ferdinand királyt, kivel a gonosz lelkűek illy lealázó szerepet viseltek.

Pest sept. 25.

Mi az, mi az, lehetséges e?

A Museum fő lépcsőzeti ajtaja nyitva van, az országuton, hol balra a Marcius hivatála, jobbra Szijsámuel cséplő-gép és guilotin-gyára létezik, ekipázsok dörögnek, huszárok és vadászok sürgönek.

Ez annyit tesz: Majlát Zsorzsi összecserdítette a méltóság tagokat.

E sorok írója is látta, miként gyülekeztek a nagy urak, kik előtt a faluban kalapot emelni szokás.

Hanem a mi hiányzott, az a részvét, és kíváncsi közönség volt.

Részünkről azt gondoltuk, hogy a felsőház azért fut össze, hogy a haza megmentésében ő is tegyen valamit.

Példának okáért, ha a nádor a serget vezérli, gyűljenek körül egy egy csapatkával, mint egykor a banderiummal.

Nem biz ok, hanem azt akarták, hogy halljanak valami ujságot. Mert egy idő óta hallják, hogy az országban minden féle borzasztó dolgok plane ember halál is történik, a katonákat szedik, s a gyapjuért magyar bankókat küld a tisztartó s ők mindezekről azt sem tudják bü e vagy bá.

És azért elhatározták, hogy izennék meg a képviselőknak, miszerint őket innen tul minden működéseikről pontosan tudósítsák.

Persze, hogy ezalatt azt is értették, hogy ezután kéressék meg az ő méltóságos beleegyezésök is.

Szegény emberek, szegény emberek, be járt nekik, de nagyon hátramaradtak.

Az azonban mégis mindenesetre méltányos, hogy a felsőház tudja meg, mi történik a redoute teremben.

De miért ezért alkalmatlankodni a képviselők házában? Máshonnan az nem tudhatják meg?

Ime csekélységünk figyelmezteti a fenső házat egy hiv organumra, mellyet a képviselők háza már régen használatba vett.

A képviselők háza azt, hogy mi történik a Museum palotában, egyedül s kizárólag a Marciusból tudja meg. Tessék tehát a felsőháznak viszont prenumerálni a Marciusra s aztán tudtára fog jönni minden.

Ajánlunk hivatalbeli szolgálunkat.

Batthyáni ma reggelre e gyönyörű placattal lepte meg a pestieket.

Azon futár, kit én folyó hó 23-án Pulszky Ferencz külügyministeri álladalmi titkár urhoz azon utasítással küldék fel Bécsbe, miszerint levelem vettével azonnal kérje ki ő felségének azon határozott válaszát, mellyet ő az általam kijelölt minister társaim megerősítésére, és azon feltételre, mellyhez ezen ministerium megalakulását köté, (t. i. Jellachichnak az országból tüstenni kiharancsoltatását) adni méltóztatik — megérkezett.

Ezen felszólításom folytán Pulszki álladalmi titkár urtól ugyancsak futár által f. hó 24-ről következő választ nyertem:

„Ma 8 óra után jött meg méltóságod futára s tüstént kértem audientiát, egy órakor délben rendeltettem Ferencz Károly főherceghez, kitől azon választ nyertem, hogy írásban meg fogom kapni ő felségének elhatározását, mert a csend és rend fentartása a fődolog, s szükséges, hogy loyális uton egyenlitéssék ki minden, ugy a mint ő felsége megígérte.“

Kelt Budapesten september 25-én 1849.

Gr. Batthyáni.

Pest september 26.

Napjainkban csak úgy omlik ránk kül-belelenség, árulás és csalás, mint az eső, még pedig a nélkül, hogy jó formán csak láthatnánk is a vé-

szes felhőt, mellyből szabadságunkat s nemzeti-ségünket agyon sujtani akaró menykövek potyognak. —

Hanem azért nagyon csalatkoznak, kik azt hiszik, hogy a magyar ember nem lát tovább egy bakarasszal sem az orránál, kik azt gondolják, hogy a titkos camerából kerülő fenyegetések, s megtámadásokra, azon jámbor hitben, hogy mindezek az Istentől jönnek, ki nem akarja, hogy e mostoha faj valaha az ígérlet földét elérhesse — összedugja kezét, s áhítatos megadással azt motyogja: az ur adta, s az ur elvette, legyen áldott az ő szent neve érette.

Korántsem. Bár milly finom kézzel, — mert hisz a női kezek azok szoktak lenni — szödték legyen meg azon fátyolt, melly a camarilla kö-fuvóit elrejti a profanusok szeméi elől, még is feledtek rajta egy kis nyilást, mellyen bekukkanva, sokat megláthat a laicus is.

Van egy barometruma a camarilla működésének, mellynek emelkedésével vagy leszállásával ennek is hősei nagy képeket vágnak s berzenkednek vagy pedig meghunyászkodnak.

És e barometrum az olasz hadsereg állása.

Midőn Radeczky az olasz három színek kitűzésekor olly jämmerlich helyzetben strázsált inkább, mint manoeuvrirozott Lombardia szélén, s midőn szerencsésnek hitte volna magát, ha csak arról biztosította volna valaki, hogy a fogát nem hagyja ott — a camarilla szép madarai árva számkivetésben penitentiziroztak s persze mint a féle elkergetett kakuk a más fészékben, megpisszenni a világot sem mertek volna, félve, hogy könnyen behorpasztják bóbítájukat.

És akkor bezzeg a mi jó királyunk is egészséges volt irányunkban, irt mindent, a mit kellett, Jellasicsot excomunicalta, kezünkbe adta az igazgatás, sőt a törvényhozás gyeplőit, egyre járta szájából „a hü magyarok“ „atyai szívem“ és más czirogató szóbeszéd, sőt még a burgban lévő nagy kakukkos óra is azt énekelte:

Das geliebte Ungerland,
Ist des Kaiser's Vaterland.

Hanem alig hatott hozzánk Radeczky első győzelmének híre, alig kondult el Milanóban a vészharang zugása, alig csirázott ki a remény, hogy az Etsch és Pó partjain a kétfejű sas új fészket rakhat — midőn, mint Faust szavára a pokol lakói tódultak össze a szétszaladt országnomorgatók, s mint szemtelen varjak a dögre seregelték a térre, mellyen gaz szándékok kerekvágása őket az annyira fájlalt multnak jobb idejéhez visszavezetheti.

És kezdtek kohlolni armányokat, terv tervet ért, mellyeknek leghitványabbikára is az ördög tátott szájjal kaczaghatott, a vesztegetés és csábítás forgácsával éleszték tüzet, mellyel az árulás kábitatát főzék, a szentség gúnyvá merevült kezek között s jól kiszámított tervök végpontján, mint bizonyos préda tünt fel Magyarországon roncolt-s hullámokba merülő hajója.

Megindultak a gázság gépének kerekéi, a vészmadarak előzölöttek bennünket, bujtogatásikkal fellázították ellenünk a békes polgárokat s a pártütés tüze meggyult keleten és nyugoton s az armány nagy mesterei éhfogakkal várták már a perczet, mellyben az ország pecsenyévé sülve e lángok felett, kövér harapásul szolgáljon számukra.

És a mint a nyert csaták híre, s az elfogott zászlók érkeztek Olaszországból, azon mértékben

vakmerőbben emelte fel magát a százféle kiadásu hydra, s mint napfényre a selyembogár, hemzsegeve költék kifelé a reactio emberei, azt gondolva, hogy innet tova mindenik egy kis imperator lesz — a magyarok pedig leibhuszárjaik.

A király pedig bézárta előttünk atyai szívének kapuját, elfelejtette még azt is, hogy valaha valamit ígért, el hogy holmi egyet másra meg is esküdött, a német zopfok szinte kivirítottak nyájas pillanatainak sugáránál, a kakukos órát pedig befalazták vakmerő czinczogásáért.

Özönrel érdeklött bennünket a sok mindenféle kedvetlenség, a lieber bánt ellenünk uszították, Bécsben küldöttségünknek csak egy fél vállról hányták a szót, mintha az valamelyik Jerusalemi tartományból jött karaván lett volna, és presentbe adtak egy staatschifitet, mellyben legszébb színekkel ki volt festve, a siberiaféle nyusztvadászó jövendő, a kancsukás kraiss hauptmanok testvéri felügyelete alatt.

Szóval olly roppant sületlen és fővetlen kőficzokat nyeltetek el velünk, hogy más nemzetnek bele a szíve repedt volna meg, a camarilla pedig azt várta, hogy mikor fog hasunk azoktól megpukkadni.

Hanem az áldott magyar nadrág csatos szija ettől megőrizett bennünket.

Igy álltak a dolgok, midőn a reactionak sikerült zsoldos emissariusai által a felföldet lázadás magvaival hinteni be, s szaporítani számát, e szegény haza különben is számos elleneinek.

S íme erre még hetykébben emelé fel fejét az ármányos camarilla, s a király által felszólíttatja országgyűlésünket, hogy a had s pénzügyi tárczák átadásáról, mint már teljesen bevégezett, s magában érthető dologról — hozzon már világos határozatot.

És ennyire ment a gabszág szemtelensége már, hogy Radezky, Windischgrätz és Jelasich hátagé sánczolva magát, parancsokat kezdjen osztani egy nemzetnek, melly önállóságát létele első napjától datalta; s oda aljasítsák rendeltetését, hogy a kenyérhajat nem érdemlő zsarnokok asztalára ananást szolgáltatasson, vagy legyen egy alodialis vadas kert, mellyben néhány embersalak szeszélyeit szabadon valósíthassa.

Hanem itt talán azt kérdezi az olvasó, hogy mire való a camarilla működéseinek e hosszas deductiója, s lépéseinek születése óta elemzése?

Csupán azért, mert a legujabb jelentések nyomán a magyarnak egyezés és engesztelődés ajánlatik, s ezért ígéretekkel kecsegtetik a közbéke és csend helyreállítására.

S miután titkos elleneink soha semmit önjozántokból nekünk nem adtak, s nem is adnának soha még erejükben bizhatnak, ebből következik, hogy dolgaik most átkozott rosszul állhatnak, mert bennünket újra ígéretekkel kecsegtetnek.

Semmi nem bírna e szörnyeket arra, hogy Magyarországot körmeik közül kiereszszék, nem bírna soha az igazság, s nemzetek jogainak szentsége. Ujaik között fojtának meg, ha a pokol illy erőt bírna kölcsönözni nekik. Kérem és könyű meg nem inditná köszívöket Csupán erejük hanyatlása s gyengülése adja szájukba az engesztelés szavait, mellyek

helyett míg fegyvereikben biztak, fenhéjázó parancsokat küldöztek hozzánk.

De az olasz tábor ügyei — ha az érkező híreknek hitelt adni lehet — kétségbeesett szint kezdenek magokra öltetni; Jellacsich keményen megszóritva, a csatát ki nem kerülheti, melly erejét végkép tönkre teendi, a bujtogatásoknak sem volt kívánt sikere, s a reactio félti czinkosait, s hogy mindenestől ki ne irtassék, egyezkedést ajánl, mellynek lépével újra megfoghatni vél bennünket.

Egyezkedést, hogy meglevő erejét, mellyel látja, hogy nem boldogul, szaporíthassa, s később annál biztosabb csapással rohanjon jóhiszemű pihenésünkben reánk, kik becsületes hívékenységünkben véderőnk neveléséről nem gondoskodandunk.

Magyarok! a camarilla félti fejét, mellyre — a mint most neki készülnek — meglehetősen keményen rá kopinthatnánk, s most még nagylelkűséget akar játszani, s egyezkedést ajánl, és ígéreteket tesz.

Igéretre nincs szükségünk, ugy is eléggé megcsömöröltünk már az eddigiektől; egyezkedésre pedig ollyan bitang embereket nem választánk közbenjárókul.

Ne engedjük magunkat megcsaltni; ellenségeink minden ressource-ja kifogyott, a fel- és alvilág nem bir számokra többé eszközökkel, s most kiméletesen banni velök, annyi, mint a becsületesesség rovására gyávaságot tenni a világ nevétségére.

A historia újjal mutatja, hogy mi Austriával csak akkor végezhetünk jól, midőn külfaborúval volt elfoglalva; ha a politikai láthatáron szélcsend uralkodott — kéréseinkre ágyút, s cartácsot küldött feleletül.

Ne engedjük időt most sem erejének összpontosítására. Ha az isten akarja, hogy Magyarország szabad, független és dicső legyen, ennek még azon évben kell megtörténni, mellynek martiusában e nemzet magát örökéletre érdemesítette.

Cserző Bencze.

Balaton vidékéről sept. 23.

Emlékezhetik a szerkesztő, midőn Pesten az akkor még nevezetes Sas vendéglőben vacsora közben lelkesedve említém, hogy Magyarországot utoljára is a huszárok mentik meg.

Uram! ezek a magyarhuszárok, valódi kani-balok!

Tegnap délután a Sándorok közöl egyszerre kiugrat egy közvitéz.

„Mig a király szavát tartotta, örömet szenvedtem Pardubíczon, örömet ontottam volna véromet Prágában, de mióta elakarja vétetni hazámat ezáltal a jött ment ember által, isten engem nem kell nekem a lénungja, hazám fizet, azért egyedül hazámért harczolok, ki kell fognom Jellacsichot a csordából, ha addig élek is!”

Ezket mondva neki rugtatott maga egyedül a Jellacsich táborának.

Tíz kemény ember alig birta visszaránczítani.

Hát azt hallotta mit csináltak a Jellacsich előreivel?

A Kresz lovasságot egy kellemes völgyben megrohanván elannyira szétverték, hogy mindenik másfelé szaladt.

Elesett ezen csatában 11 közvitéz, 2 káplár, a csatasíkon maradt 23 köpenyeg, kilencz piztoly, 3 ló, két meztelen kard, s valami 43 sisak, meg egy cylinder óra.

A Jellacsich emberei annyira kifogytak minden eleségből, s annyira szoritattak, hogy Keszthelynél a földeken nyersen ették a kukuriczát és burgonyát.

S minő tudatlan és készületlen csapatjának nagyobb része.

Miként szemtanuk beszélnek a szlobodnyikoknak csak $\frac{3}{4}$ része birja a kardot kihuzni a rozda miatt, csákójuk pedig olly nehéz volt, hogy valami 200 már nem birván meg a csákót, elhánták azokat, és fedetlen fővel ütök az előt malomba járt lovaikat.

A gyalogok vagy nagyon sok port tesznek puskáikba, vagy nagyon keveset. Több puska szerte ment, soknál pedig a por nem birván kivinni a golyót, a kapszli lyukon sitergett ki.

Maga Jellacsics a mint beszélnek mindennap holt részeg, s már elmakauzott egypár eskadront.

Azt is hirlik, hogy Jellacsich azért rendel annyi temérdek dohányt, mert seregének nagy részét bagóval lelkesíti.

Ha egy egy bundához juthatnak, azt rendszeren négyfelé vágják, s ugy osztják fel magok között.

Ha pedig véletlen valami ökor falkát kézre kerithetnek, olly istentelenül megtömik magokat, hogy harmincz negyven ember rendszeren belehal.

Ezt már nem hiszem, de mint bizonyost állítják, hogy egy vaskos éhes tót alvótársának jobb fulét elragta.

Isten önnel.

Mánx.

Tolna sept. 23.

Szerkesztő!

Tegnap a horvátok 3200-an bevonultak Pécsre reggel 9 órakor, mint egy onnan jött becsületes férfitól hallottam, és minden ellentállás nélkül mentek be, igen nyomorult népnek állítja a hirt ide hozott.

A pécsi bosnyákok rokonérzelemmel viseltettek irántok.

Útjokat Mohácsnak akarták venni, de miután azon hir ment, hogy ott mint egy 3000 nemzetör gyűlt össze, a hegyeken keresztül hirlik útjokat erre Tolnának veendő.

Be jó volna, ha már régen a Duna mentébe Földvár, Paks és Tolna városokra nagyobb figyelmet fordított volna a ministerium és elegendő fegyverrel ellátott volna bennünket; de most szaladtunk Pestre puska porért, midőn már szomszédban az ellenség! pedig sehol jobban el nem zárhatjuk útjokat, mint itt e megyénk határain Mo-

hács felé Szekesönél, Pécsvár felé pedig Hidasd és Nádasd között, csak lelket öntenének a népbe, előbbkelőbb tisztviselőink is, de azok is kényelmesen még 25-ére gyűlést hirdetnek, nem hogy illy veszedelemben négy felé is tanácskoznának összegyűjtve a népet és lelkesítve.

Majd míg tanácskoznak, talán ellepi a megyét itt is a nyomorult nép, mint Pécsen, tudtára van bizonyosan már neki itt lévő állapotunk, mert annyi a kém, azaz fekete-sárga érzelmi gazember itt is, hogy a pécsieket felérik számmal.

Lelkesítse Ön a hon jó érzelmi fiait, és ne késsenek segítségünkre jönni, hiszem elzárjuk utjokat Pest felé és a barricadokra nem lesz szükség, ha csak valami gyalázatos árulás nem következik be itt is. x.

Szerkesztő!

A Komáromba bemenni szándékolt Vilmos gyalogságnak visszautasított zászlóalja beszélgetési tárgy gyanánt szönyegre kerülvén — egy valaki kettőt említett:

a.) Hogy Mercz a komáromi várban a körülményekhez képest fekete-sárgát, vagy ha kell fehér piros zölden tudja magát alkalmaztatni.

b.) Hogy ő a nevezett ezred másod tulajdonosa; minthogy úgy nem tudatik, kinek rendeltéből indult a lengyel csapat Komárom felé, vagy mi módon vélt oda bejuthatni, igénytelen kérdés támadt, nem valami titkos Inhaberbefehl vitte-e oda.

Olly tárgy melly figyelemre tán épen méltatlan, ha a felgyűlt Komárom lángoszlopival hozzuk összeköttetésbe.

Nyergesy Károly.

Szerkesztő!

Meg vagyunk győződve, hogy ön, mint az igazság őszinte barátja, szerény nyilatkozatunkat hírlapjában közölni fogja.

Olvastuk asboD úrnak ötödik cantatáját Bánhidyt követünkhez, ha az volt célja asboDnak, hogy bennünk a hitet követünk irányában kibébitendi, úgy ki kell mondanunk, hogy a cantáló, kit prókatorunknak nem fogadtunk, sem tőle tanácsot nem kértünk, olly fegyverhez nyult, melly mind magában sikerhez nem vezethet.

A cantate szavait oda kell magyaráznunk, mintha Bánhidyt, hogy ötöt követnek elválasszuk, bennünket és Makó várossa közönségét commu-

nisticus ígérettel csábítgatott volna. Ez nem való, mert Bánhidyt a követséget nem kereste, hanem a városi tanács által önkénytelen felszólítatott, hogy azt elválni sziveskedjen.

A választás után mondott hitvallásában Bánhidyt semmi törvénytelen fogadást nem tett, hanem csak ollyan eljárást ígért, millyent Makó városa követéltől ígéret nélkül is várni kellett. Ezen felvilágosítással, minthogy asboD a cantateban reánk, mint Pesten levő városi küldöttségre hivatkozott, tartoztunk.

Polgár szerkesztő úrnak.

Pesten 1848-dik évi szeptember 11-kén.

polgár társai
Dégi István, város bírása,
Budai István, Eskütt.
Czene János, város esküttje.

H I R D E T É S E K.

Takács Endre nevelő úrnak lakása nem tudatván, kérettetik a kerepesi uton 6-ik szám alatt nevelési iránya végett mielőbb magát jelentené.

(1-3)

Ó és lerakott szivarok eladása bámulatos olcsó áron.

Hermína-szivar 100darab, ládácskában 54 kr. pp. Vadász, csomónként 36 kr. pp.

Valamint a legjobbminőségű bel és külföldi szivarok minden nemei.

A raktár létezik a zsidó utcájában a „nemzeti czimerhez“

(3-3)

Nemzetörségi egyenruhák,

mint: **atilkák, nadrágok, köpenyek** és **csákók** készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók.

Szürke köpenyek egész századok számára **6-7 pengő** forintjával készítettnek

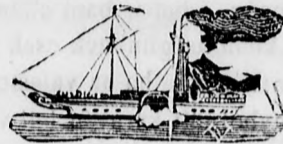
Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

(2-2)

Birói Árverés

f. e. Sept. 27-én d. e. 10 órakor a király utcai Walero féle házban különféle — több 100 rőföt tevő posztó szövetek — köztök nagy rész hamuszín toszkin nemzetörök számára — fognak bíróság elárvereztetni.

Terczy Szilárd,
tanácsnok

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
„ **Eszékre** vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősége.

Magyar közép. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ tehervonat délben 11 órakor
„ „ személyvonat délut. 1 1/2 óra.
Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.
„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.
„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácraól Pest felé reggel 8 óra 30 percz.
„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZAM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.